

Osa AMA-laatusinettiä koskevaa järjestelmää

TUORE LIHA

MAITO JA MAITOTUOTTEET

Osallistujille, jotka ilmoittavat
alkuperäalueeksi Itävallan

AMA-LAATUSINETTIÄ KOSKEVAT OHJEET
(AMA-tuotantosäännöt)

LAMPAAN- JA VUOHENKASVATUS

liha- ja maitotuotantoon

vapaaehtoiset moduulit

- + alueellinen alkuperä
- + GMO-vapaa ruokinta
Q^{plus} Lampaat ja vuohet
- + Q^{plus} Karitsat ja kilit
- + Vuoristoalueen tuote

Vuoden 2024 versio, LUONNOS

HUOMAUTUS: Muutokset tekstiin on merkitty *keltaisella*.

Muutoksia koskevat huomautukset esitetään aina seuraavalla tavalla, eivätkä ne sisälly ohjeisiin:

➔ Huomautus XYZ

➔ Huomautus: Ilmoitettujen ohjeiden versio tai täydennys.

Tämä ohjeiden vuoden 2024 versio korvaa vuoden 2021 version ja se on voimassa XX.XX.XXXX alkaen. Ohjeet annettiin tiedoksi direktiivin 2015/1535 mukaisesti. Jos sinulla on kysyttävää näistä ohjeista, ota meihin yhteyttä. Otamme myös mielellämme vastaan ehdotuksia lisäparannuksista ja käytännön täytäntöönpanosta.

B LUKU

1 KOHTA

1.1 ALAKOHTA (Sivu 17)

➔ Huomautus: Sijoittamishetken ikävaatimuksista on luovuttu.

1. JÄLJITETTÄVYYS

1.1 Hankinnat

- > Kaikkien ostettujen eläinten on oltava peräisin **samasta maasta** (alueelta), jolla tila sijaitsee. Jos tila sijaitsee esimerkiksi Itävallassa, **kaikkien ostettujen eläinten on myös oltava peräisin Itävallasta**. Jalostuseläinten ostaminen muista maista on sallittua vain, jos eläimet on merkitty kantakirjaan. Näitä eläimiä ei saa pitää kaupan AMA-laatusinetiohjelman puitteissa.
- ~~Yli kuuden viikon ikäisten karitsojen on oltava peräisin joko luonnonmukaisilta tiloilta tai näitä ohjeita noudattavilta tiloilta.~~
- > Kloonattujen eläinten ostaminen ja pitäminen on kiellettyä.
- > Eläinten on oltava **merkittyjä** sovellettavien säännösten mukaisesti.

B LUKU

3 KOHTA

3.2 ALAKOHTA (Sivu 25/26)

→ Huomautus: Hankintaan liittyvä lisäys

Yksittäisten rehuaineiden, rehuseosten ja lisäaineiden hankinta/osto

Ainoastaan **Pastus⁺**-järjestelmän mukaisesti sertifioituja rehuaineita ja rehuseoksia saa hankkia ja käyttää ruokintaan.

→ Huomautus: Soijaa sisältävää tai siitä valmistettua rehua koskevat vaatimukset on lisätty.

Soijaa sisältävää tai siitä valmistettua rehua koskevat lisävaatimukset

AMA-laatusineti ohjelmassa saa käyttää ainoastaan sertifioidusta metsäkatoa aiheuttamattomasta tuotannosta peräisin olevaa soijaa. Metsäkatoa aiheuttamattoman rehun käyttö on taattu, kun ostetaan merkinnällä "pastus+ AMA-laatusinetin mukainen" varustettua rehua. Rehuissa, joissa on merkintä "pastus+ AMA-laatusinetin mukainen", saa käyttää ainoastaan metsäkatoa aiheuttamatonta soijaa.

On huomattava, että tiettyjen metsäkatoon ja metsien tilan heikkenemiseen liittyvien hyödykkeiden ja tuotteiden asettamisesta saataville unionin markkinoilla ja viennistä unionista annetussa asetuksessa (EU) 2023/1115 säädetään yleisestä velvoitteesta käyttää rehussa metsäkatoa aiheuttamatonta soijaa 30. joulukuuta 2024 alkaen, ja tätä vaatimusta sovelletaan myös AMA-laatusineti ohjelmaan."

B LUKU

4 KOHTA

AMA-esite

4.10 ALAKOHTA (Sivu 31)

→ Huomautus: Toimenpiteitä koskevia vaatimuksia selvennettiin.

Sallittuja toimenpiteitä säätelee liittovaltion eläinsuojelulaki (Bundestierschutzgesetz), jonka mukaan nämä toimenpiteet saa suorittaa vain eläinlääkäri tai muu toimivaltainen henkilö.

Kuminauhojen, kauterisaatiotikkujen ja -voiteiden käyttö on kiellettyä. Hännän typistämisessä on käytettävä laitetta, joka leikkaa terävästi ja puuduttaa samanaikaisesti.

C LUKU

5 KOHTA

AMA-esite

→ **HUOMAUTUS:** Karitsojen ja kilien moduuli – ohjeiden mukautukset eläinten terveyteen liittyen ja parametrien laajentaminen

2. Q^{PLUS} Karitsat ja kilit

Tämän moduulin **tavoitteena** on jatkuvasti parantaa lihantuotannon laatua. Kun optimoidaan **karitsojen ja kilien kasvatus** ruokinnan, kotieläintalouden, eläinten hyvinvoinnin, **eläinten terveyden**, hygienian ja tilanhoidon osalta, lopputuotteiden laatu voidaan nostaa tavanomaisia kaupallisia vaatimuksia korkeammalle.

Eläinten hyvinvoinnin ja terveyden alalla painopiste on tiloilla tapahtuvassa loisten hallinnassa. Tähän sisältyy monien laiduntamisjärjestelmien kartoitus sekä suositellut ja jo toteutetut laidunten hoitotoimenpiteet. Eläinten terveyttä on myös ylläpidettävä ja parannettava erityisen terveysseurannan avulla.

Maatilakohtaisia tuotantotietoja (ks. alla oleva taulukko ”Avainindikaattorit ja tavoitearvot”) verrataan muiden moduuliin osallistuvien tilojen tietoihin. Tällä tuotantoalakohtaisella maatilatietojen vertailulla, **johon sisältyvät eläinten terveyttä koskevat parametrit (loisten hallinta)** ja tähän perustuva toimintasuunnittelu, pyritään parantamaan hallintaa **ja eläinten terveyttä**. Näiden toimenpiteiden tavoitteena on laadun jatkuva parantaminen osallistuvilla tiloilla **sekä eläinten terveyden ylläpitäminen ja parantaminen**, jotta lampaan- ja vuohenlihan tuotannon laatutasoa voidaan nostaa.

Osallistuvan tilan on käytettävä AMA Marketingin tunnustamaa jalostuskeskusta (luettelo keskuksista: www.ama.info.at). Hyväksyntä myönnetään näiden ohjeiden ja AMA Marketingin laatiman palveluluettelon perusteella. Jalostuskeskuksen on suoritettava tehtävänsä palveluluettelon mukaisesti. Maatilatietojen vertailun lisäksi keskuksen päätehtävänä on suunnitella aineistoon perustuvia toimenpiteitä ja seurata säädettyjen toimenpiteiden toteuttamista.

Jos taulukossa esitetyt indikaattoriluvut eivät täyty, on ryhdyttävä korjaaviin toimenpiteisiin. Jos maatila ei saavuta näitä keskeisiä indikaattoreita toistuvasti, se poistetaan moduulista. Kun indikaattorit on saavutettu, jalostuskeskuksen tehtävänä on vahvistaa toimenpiteitä lukujen turvaamiseksi ja parantamiseksi.

Tietojen keruu

Moduuliin osallistumista varten on kirjattava ja dokumentoitava keskitetysti tiedot, jotka koskevat eläinten hoitoa, emoeläimiä, jalostuseläinten käyttöä, syntyneitä karitsoja/kilejä, karitsoimisen välistä aikaa, uuhta/kuttua kohti kasvatettuja karitsoita/kilejä sekä jokaisen eläimen menettämiä karitsoita/kilejä.

Eläimiin perustuvat hoitoparametrit	
Lampaan- ja vuohenkasvattajat	
• Luokat: • Uuhet ja kutut • Syntyneet karitsat/kilit • Karitsoinnin välinen aika	• Kasvatetut karitsat/kilit uuhta/kuttua kohti • Karitsojen ja kilien kuolleisuus • Jalostuseläinten käyttö
Karitsojen ja kilien kasvatus	
• Kuolleisuusaste	

Eläinten terveyttä tai eläinten hyvinvointia/terveyttä koskevat maatilakohtaiset parametrit

- Lääkevalmisteiden dokumentointi
- Loisten hallinta ulostenäyteanalyysien avulla
- Lauman ja heikoimpien yksittäisten eläinten kehon kuntopisteet (Body Condition Score, BCS)
- Kysely TGD:n jäsenyydestä ja tiettyyn TGD-ohjelmaan osallistumisesta
- Kysely kuivikkeiden hallinnasta
- Kysely ruhojen hallinnasta
- Kysely laiduntamis-/alppilaiduntamispäivistä ja aitausjärjestelmistä

Keskeisten indikaattorien kerääminen, kirjaaminen ja laskeminen:

Seuraavat lammas- ja vuohitiloja koskevat indikaattorit ja tavoitearvot kerätään, kirjataan ja lasketaan ja niitä verrataan muiden moduulien osallistuvien tilojen tietoihin. Tavoitearvot viittaavat kaikkien emojen ja kasvatettujen karitsojen/kilien vuotuisen keskiarvoon.

Keskeisten indikaattoreiden laskentaperusteena ovat yksittäisistä eläimistä kerätyt tiedot. Tässä tarkoituksessa on käytettävä jalostustietoja ja maatilakirjanpitoa. Luvut lasketaan tilatasolla yksittäisistä eläimistä kerätyistä tiedoista.

Uuhia/kuttuja/karitsoja/kilejä koskevat indikaattorit ja tavoitearvot

Uuhet/kutut	Keskeiset indikaattorit	Tavoitearvot
Karitsoimisaste Syntyneet karitsat/kilit uuhta/kuttua kohti	0,8 Karitsat/kilit vuodessa	vähintään 80 %
Karitsoinnin välinen aika	400 päivää	vähintään 80 %
Kasvatetut karitsat/kilit uuhta/kuttua kohti (48 tunnin kuluttua)	0,7 Karitsat/kilit vuodessa	Vähintään 80 %
Menetetyt karitsat/kilit (kuolleena syntyneet, ennenaikaiset kuolemat)	Enintään 10 % suhteessa syntyneisiin karitsoihin/kileihin	
Karitsojen ja kilien kasvatus	Keskeiset indikaattorit	Tavoitearvot
Kuolemat karitsojen ja kilien kasvatuksessa (kuolleisuus)	enintään 15 % kasvatetuista karitsoista ja kileistä vuodessa	
Osallistumisperusteet		
Siitoseläimet (kasvatustilojen osalta tämä peruste poistetaan tai sitä ei sovelleta kasvatustiloihin)	Urospuoliset eläimet: Lihan suorituskykytestiarvo, joka on vähintään 100 ja/tai luokiteltu alueelle A Naaraspuoliset eläimet: Uuhista/kutuista 20 %:n keskimääräinen jalostuskunto-arvo on vähintään 95 ja/tai on luokiteltu alueelle A	
Verkkokarjanhoitoohjelman käyttö	Pakollinen syntymäilmoitus 21 päivän kuluessa Saapumis- ja lähtöilmoitus 7 päivän kuluessa	
Eläinten elektroninen	Elektronisen ja visuaalisen korvamerkin käyttö	

Vuosikertomus

Vapaaehtoiseen moduuliin osallistuvat saavat jalostuskeskukselta vuosiraportin, jonka sisältö on seuraava:

- > Tulokset yksittäisistä eläimistä ja koko tilasta kerätyistä erityistiedoista
- > Aiempien kertomusten vuosittainen vertailu ja kehityssuuntauksen esittely
- > Tilan tietojen vertailun tulokset suhteessa moduulin muihin osallistujiin
- > Tuloksia koskevat selittävät huomautukset

Vuosikertomuksessa viitataan edelliseen tarkastusvuoteen.

Toimintasuunnitelma ja täytäntöönpanon seuranta

Jalostuskeskus laatii kutakin moduulin osallistujaa varten maatilaan liittyvän toimintasuunnitelman. Tämä annetaan osallistujan käyttöön kirjallisesti. Toteutettavat toimenpiteet liittyvät pääasiassa keskeisen indikaattorin arvioinnin tuloksiin. Jos yksittäisiä keskeisiä indikaattoreita ei saavuteta, osallistujan on säädettävä korjaavista toimenpiteistä ja toteutettava ne.

Jalostuskeskuksen on seurattava **toimenpiteiden täytäntöönpanoa** säännöllisesti. Sen on tarkistettava toimenpiteiden edistyminen käyttämällä sisäistä tarkistuslistaa. Jalostuskeskus voi kuitenkin tarvittaessa lisätä soveltamisalaa ja esiintymistiheyttä – vähintään kuuden kuukauden välein. Jos toimintasuunnitelmaa ei toteuteta, tila on poistettava moduulista. Jos parannusta ei saavuteta asetetuista toimenpiteistä huolimatta, tila poistetaan moduulista viimeistään kolmantena osallistumisvuotena.

Otantamittaukset poikkeamien varalta

- **Ruokintatoimenpiteet**

Ruokintaohjeista tarkistetaan rehuannos ja rehun suorituskykyyn perustuva käyttö. Tarvittaessa rehu tutkitaan ja laaditaan ruokintasuunnitelmat. Optimoidun rehuannoksen dokumentointi (tulostus) on tarpeen.

- **Rehuhygieniä**

Rehun varastointi tilalla tarkastetaan ja tarvittaessa parannetaan.

- **Pitopaikan ilmanvaihtoa koskevat toimenpiteet**

Pitopaikan ilmanvaihdon parantamiseksi toteutetaan teknisiä ja operatiivisia toimenpiteitä. Arviointi tehdään mittaamalla tai tarkistamalla esimerkiksi savupatruunat.

- **Tilalla toteutettavat hygieniatoimenpiteet**

Toteutetaan kohdennettuja puhdistus- ja desinfiointitoimenpiteitä, puhdistussuunnitelmiin pohjautuvaa dokumentointia sekä desinfiointitoimenpiteiden dokumentointia

(hygieniasuunnitelma). Tilan kuivikkeiden hallinnalla on merkittävä vaikutus hygieniaan ja sitä kautta eläinten terveyteen. Näin ollen myös nämä tiedot kerätään ja mahdollisista optimointimahdollisuuksista keskustellaan tilan kanssa.

- Eläinten terveyttä ja hyvinvointia koskevat toimenpiteet

Eläinterveyden hallinta tarkastetaan, ja siihen sisältyy esimerkiksi yleiset poikkeavuudet, eläinten terveydentila ja sorkkien/kavioiden terveys. Ylikuolleisuuden tapauksessa eläinten terveys on optimoitava kohdistetuin toimenpitein ja tarvittaessa yhteistyössä valvovan eläinlääkärin kanssa (esimerkkejä: hoidon optimointi syntymiin liittyen).

- Loisten hallinnan toimenpiteet:

Loiset ovat merkittävä terveystekijä pienten märehtijöiden osalta, ja tartunnalla on merkittävä vaikutus eläinten hyvinvointiin. Jokaisella tilavierailulla kerätty ulostenäyte arvioidaan suoraan tilalla käyttäen uusimpia menetelmiä, kuten FEC-testiä, joka hyödyntää visuaalista kuvantunnistusohjelmistoa.

Seuraavat arvioidaan: Sukkulamadot

Kokkidit

Nematoridus spp.

Heisimadot

Strongyloides papillosus

Tulokset asetetaan moduuliin osallistuvien saataville sähköisesti. Näin eläintenpitäjät voivat tarvittaessa ryhtyä kohdennettuihin hoitotoimenpiteisiin eläinlääkärin kanssa. Tämä edellyttää toimenpiteitä sekä eläintenpitäjältä että eläinlääkäreiltä.

- Kehon kuntopisteet

Eläimen kehon kunto arvioidaan käyttäen kehon kuntopisteitä (Body Condition Score, BCS). Tämän perusteella tehdään johtopäätöksiä rehun suorituskyvystä ja tarjonnasta.

Jokaisella tilakäynnillä arvioidaan lauman tai pääsuoritusryhmän yleiskunto. Lisäksi heikoimmille eläimille tehdään yksilöllinen eläinkohtainen arviointi.

Laiduntaminen/alppilaiduntaminen ja aitausjärjestelmät:

Seuraavat tiedot kerätään:

- 1) Laiduntaminen/alppilaiduntaminen ja kulloinkin saatavilla oleva laiduntyyppi (alppilaidun, pysyvä laidun, osalaidun, lyhytnurmilaidun, kiertolaidun)
- 2) Laitumelle viedyt eläinryhmät (emot, isät, nuoret eläimet (jälkeläiset), karitsat ja kilit)
- 3) Aitausjärjestelmä (verkot, 5 kaistaletta, 3-4 kaistaletta, 2 kaistaletta, 1 kaistale)
- 4) Sähkölaitteet (virtalähde, aurinko, akku tai ladattava akku)
- 5) Jännite 500 ohmia (< 3 500 voltia, > 3 500 voltia, > 7 000 voltia)

Tavoitteena on luoda vankka tietopohja, jonka avulla voidaan osoittaa optimointimahdollisuudet ja luoda perusta tuleville laiduntamisstrategioille.

Ulkoinen tarkastus

Tilalla toteutettavien toimenpiteiden täytäntöönpano ja jalostuskeskuksen seurantatoimet on tarkastettava satunnaisesti ulkoisen tarkastuksen yhteydessä. Toimenpiteitä koskevia asiakirjoja on tarkasteltava satunnaisesti ulkoisen tarkastuksen yhteydessä.